Krzysztof Balut

Tri kľúče

Názov: Tri kľúče
Autor: Krzysztof Balut

© Krzysztof Balut, 2026

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť reprodukovaná, ukladaná do informačných systémov ani rozširovaná v akejkoľvek forme alebo akýmkoľvek spôsobom – elektronicky, mechanicky, fotokopírovaním, nahrávaním alebo inak – bez predchádzajúceho písomného súhlasu autora.

Táto kniha je fikcia. Mená postáv, miesta, udalosti a okolnosti sú produktom autorovej fantázie alebo sú použité fiktívne. Akákoľvek podobnosť so skutočnými osobami, žijúcimi či mŕtvymi, alebo reálnymi udalosťami je čisto náhodná.

Vydanie: prvé
Rok vydania: 2026

ISBN (PDF): 978-80-570-7981-1
ISBN (ePub): 978-80-570-7982-8
ISBN (mobi): 978-80-570-7983-5

Vydané vlastným nákladom autora.

Kapitola 1

Ráno bolo chladné, aj keď už bol koniec apríla. V doline pod hradom sa ešte držala hmla. Pomaly sa dvíhala z lúk a presúvala sa smerom k lesom, ktoré vstupovali do kopcov. Nad nimi, vysoko medzi stromami, stál starý kamenný múr hradu. Eva ho videla už tisíckrát. Bývala v malej chalúpke na okraji Uhrovského Podhradia. Keď otvorila okno v kuchyni, hrad bol vždy tam. Nie celý - z dediny ho vlastne ani nebolo vidieť. Jednoducho vedela, že tam je.

Eva mala tridsaťšesť rokov. Pracovala v Bánovciach, v malej účtovníckej firme. Nebola to práca, o ktorej by snívala, ale bola pokojná, mohla pracovať z domu. Každý deň mal rutinný rytmus. Víkendy však boli iné. Vtedy chodila do lesa. Niektorí ľudia chodili behať, iní bicyklovať. Eva chodila. Bez slúchadiel, bez hudby. Len ticho lesa, škrípanie vetiev a šum vetra.

Ten deň bola sobota. Vstala skoro. Uvarila si kávu, zjedla kus chleba so syrom a zobrala starý batoh. Nebol turistický. Bol to obyčajný školský batoh, ktorý mala ešte z čias vysokej školy. Do vrecka si dala fľašu vody, malý nožík, zápisník a ceruzku. Bol to zvyk. Zapisovala si veci, ktoré videla v lese. Niekedy zvieracie stopy, niekedy zvláštne kamene, inokedy len myšlienky. Keď vychádzala z domu, dedina ešte spala. Krčma bola zatvorená. Pred ňou dve staré lavičky. Na jednej ležala prázdna plastová fľaša. Eva sa usmiala

- Klasika. - povedala si potichu.

Cesta z dediny smerom k hradu bola chvíľu asfaltová, potom sa zmenila na štrk a pokračovala už len úzkym chodníkom medzi stromami. Chodila tadiaľ často. Vedela, že kým sa dostane na hrad, trvá to približne hodinu poriadneho šliapania. Ale dnes tam nechcela ísť. Odbočila skôr. Chodník viedol smerom k pamätníku. Jankov vŕšok. Les tam bol hustejší. Menej turistov, viac starých stromov. Po dvadsiatich minútach chôdze prestala počuť akékoľvek zvuky dediny. Len les.

Kráčala pomaly. Pozerala na zem, aby nezakopla o korene. Občas zastala. Na jednom mieste uvidela starý buk, ktorý bol rozštiepený bleskom. Kmeň bol otvorený ako veľká prasknutá kniha. Zastala pri ňom. Prešla rukou po drsnej kôre.

- Ty tu stojíš už sto rokov - povedala potichu.

Pokračovala v ceste. Chodník sa postupne strácal. Eva to poznala. Vedela, že o pár minút sa objaví malá lúka. A presne tak sa aj stalo. Les sa otvoril, a objavila sa lúka. Tráva bola mokrá od rosy. V strede lúky stál starý kamenný kríž. Nikto presne nevedel, kto ho tam postavil. Bol už zarastený machom. Eva sa pri ňom zastavila. Sadla si do trávy. Z batohu vytiahla fľašu vody a napila sa. A vtedy si všimla niečo zvláštne. Niečo bolo v tráve. Najprv si myslela, že je to obyčajný kus

plechu. Les bol plný starých vecí. Niekedy poľovnícke nábojnice, inokedy staré konzervy, ale toto vyzeralo inak. Bolo to čiastočne zahrabané v zemi. Eva sa postavila, a prišla bližšie. Kľakla si. Odhrnula trávu. A zrazu to videla celé. Nebola to konzerva, ale malá kovová krabica. Stará, hrdzavá, ale pevná. Vyzerala vojensky. Eva na chvíľu prestala dýchať. Nastalo ticho. Ani vietor sa nepohol. Natiahla ruku a chytila krabicu. Bola ťažšia, než čakala. Opatrne ju vytiahla zo zeme. Pozrela sa. Na vrchu bol zvyšok starej farby, to určite bola vojenská skriňa. Kedysi bola zelená. Na boku bol sotva čitateľný znak. Orlica. A pod ňou čísla. Eva zamračila čelo.

- Čo to je…?

Krabica bola zamknutá malým kovovým zámkom, ale čas spravil svoje. Kov bol oslabený. Eva z batohu vytiahla nožík a skúsila zámok potlačiť. Nič. Zatlačila silnejšie. Ozvalo sa prasknutie. Zámok povolil. Na okamih zaváhala, nakoniec pomaly otvorila veko. Vo vnútri nebolo veľa vecí. Len dve. Starý kovový kľúč. Ťažký, dlhý asi desať centimetrov. A list zloženého papiera. Eva ho opatrne vytiahla. Papier bol veľmi starý a krehký. Opatrne ho roztvorila. Na papieri bola kresba. Mapa. Nie presná mapa. Skôr náčrt. Boli na ňom tri veci:

silueta hradu
riečka
a znak veľkého stromu

Vedľa stromu bolo napísané nemecky:
„Der Schlüssel öffnet, was unter dem Stein schläft.”
Kľúč odomyká to, čo sa skrýva pod kameňom.

Eva chvíľu mlčky pozerala na papier. Potom si sadla späť do trávy. A vtedy jej hlavou prešla myšlienka. Možno to nie je obyčajná krabica. Možno je to niečo, čo tu niekto schoval počas vojny. A možno… to niečo stále čaká, kým to niekto nájde. Eva pomaly zavrela krabicu. V lese bolo stále úplné ticho. A ona ešte netušila, že práve otvorila príbeh, ktorý sa začal pred osemdesiatimi rokmi.

Marec 1945.

Lesy nad Uhrovským Podhradím boli ešte studené a mokré po zime. Sneh už zmizol, ale zem bola mäkká a rozmočená. Kolesá auta sa zabárali do blata. Starý vojenský nákladný automobil zastal na úzkej lesnej ceste pod kopcom. Motor ešte bežal. Po chvíli ho vodič vypol. Nastalo ticho. Dvere kabíny sa otvorili. Z auta vystúpil dôstojník v sivom kabáte Wehrmachtu. Bol to vysoký, asi štyridsaťročný chlap. Tvár mal unavenú a zarastenú. Typický nemecký dôstojník - Oberleutnant Karl Brenner. Pozrel sa hore do lesa, smerom k múrom Uhrovského hradu. Aj keď ho zo spodu lesa nebolo vidieť celý, silueta veže sa občas objaví medzi stromami. Brenner si zapálil cigaretu. Potiahol z nej a pomaly vydýchol dym - Hier - povedal krátko.

Z korby auta zoskočili ďalší dvaja muži. Jeden bol mladý vojak, sotva dvadsaťročný. Druhý bol starší muž v dôstojníckej uniforme SS. Na kabáte mal dlhý čierny plášť. Bol to Sturmbannführer Otto Weiss. Weiss sa rozhliadol po lese: *„Sind Sie sicher, dass uns hier niemand sieht”* - spýtal sa. - Si si istý, že nás tu nikto nevidí?

Brenner pokrčil plecami: *„In diesen Bergen? Niemand.”* - V týchto horách? Nikto. - ukázal rukou smerom k dedine - *„Das Dorf dort unten…”* - Ta dedina dole… - myslel tým Uhrovské Podhradie - *„Die Leute haben andere Sorgen.”* - Ľudia majú iné starosti.

Weiss prikývol. Všetci traja ostali chvíľu stáť v tichu. Z diaľky bolo počuť slabé dunenie. Delostrelectvo. Front sa približoval. Sovietska armáda postupovala rýchlo. Weiss otvoril zadnú časť auta. Na korbe stáli tri drevené debny. Neboli veľké. Ale vyzerali ťažké. Na jednej z nich bol ešte viditeľný nápis z viedenskej banky. Brenner sa na to pozrel - Je to šialené, - povedal. Weiss sa naňho pozrel chladným pohľadom - Čo?

Brenner poklepal prstami na debnu - Vojna je prehraná. Nikto nič nepovedal. Len vietor sa pohol medzi stromami. Brenner pokračoval - Berlín padol. Viedeň padne. - pozrel sa na dôstojníka SS - A krabice schovávame v lese.

Weiss sa usmial. Ale nebol to príjemný úsmev - Myslíte príliš krátkodobo, Oberleutnant - oprel sa o auto - Nemecko opäť povstane!

Brenner sa zasmial. Krátko. Unavene - Možno. Potom otvoril jednu z debien. Vnútri boli malé plátené vrecká. Vytiahol jedno, rozviazal šnúrku. Do dlane sa mu vysypalo niekoľko zlatých mincí. Slnko sa na nich zalesklo. Mladý vojak pri aute otvoril oči dokorán - Mein Gott!!! Weiss rýchlo zavrel vrecko. - Dosť! - potom ukázal smerom hore do lesa. - Miesto je pripravené. Brenner prikývol.

Vedeli presne, kam idú. Pred dvoma dňami prešli les a vybrali miesto. Starý dub. Obrovský strom. Jeho korene vyrastali zo zeme ako skrútené hady. Vedľa neho ležal veľký plochý kameň. Miesto bolo dobre ukryté. A hlavne blízko starého chodníka, ktorý viedol smerom k hradu. Ak by sa sem niekto vrátil o desať alebo dvadsať rokov, stále by to našiel. Muži zobrali lopaty. Začali stúpať do kopca. Les bol hustý. Konáre škriabali po kabátoch. Trvalo im skoro dvadsať minút, kým našli dub. Strom stál presne tam, kde si ho pamätajú. Weiss položil ruku na jeho kmeň. - Tu! Začali kopať. Zem bola mäkká. Lopaty sa do nej zabárali ľahko. Mladý vojak pracoval najrýchlejšie. Bol nervózny. Z času na čas sa pozrel smerom dole do doliny.

- Hören Sie das? - spýtal sa.

Brenner prestal kopať. Natiahol uši. Z diaľky bolo opäť počuť delá. Tentoraz bližšie. Weiss však zostal pokojný.

- Máme dosť času.

Po pol hodine bola jama hlboká asi meter. Dostatočne. Muži priniesli prvú debnu. Pustili ju dole. Potom druhú. A nakoniec tretiu. Weiss vytiahol z vrecka malý kovový predmet. Bol to kľúč. Položil ho na debny. Potom sa obrátil na Brennera:

- Bedne zostanú zatvorené.

Brenner prikývol. Weiss pokračoval:

- Kľúč je ukrytý samostatne, - ukázal smerom dolu do lesa, - pre prípad, že by niekto tie krabice našiel.

Brenner sa zamračil, - A čo ak sa nikto nevráti?

Weiss chvíľu mlčal. Potom povedal:

- Tak potom poklad patrí lesu.

Muži začali jamu zasypávať. Zem dopadala na debny, ktoré postupne zmizli pod vrstvou hliny. Nakoniec položili späť veľký plochý kameň. Vyzeralo to prirodzene. Ako keby tam bol vždy. Weiss sa ešte raz rozhliadol. Potom vytiahol malú kovovú krabicu. Do nej vložil kľúč a kus papiera s náčrtom - krátku poznámku v nemčine. Krabicu zatvoril. Podal ju mladému vojakovi.

- Skryť!

Vojak prikývol. Zišiel asi sto metrov dolu lesom. Na malej lúke našiel miesto pri starom kamennom kríži. Tam zakopal krabicu plytko do zeme. Netušil, že o osemdesiat rokov neskôr ju niekto nájde. Keď sa vrátil k ostatným, Brenner už stál pri aute. Motor znovu naskočil. Weiss sa ešte raz pozrel smerom k starým múrom Uhrovského hradu. Potom ticho povedal:

- Jedného pekného dňa.

A dvere auta sa zavreli. Nákladné auto zmizlo medzi stromami.
Dub stál na svojom mieste. Kameň ležal nad pokladom. A kľúč čakal v zemi — na niekoho, kto ho raz nájde.

*

Eva ešte chvíľu sedela na tráve. Krabica ležala vedľa nej. Mapa rozložená na kolenách. Vietor jemne pohyboval papierom. Les okolo malej lúky bol pokojný. Eva sa znovu pozrela na kresbu. Nebola to presná mapa. Skôr jednoduchý náčrt. Niekto ho nakreslil rýchlo, možno v strese. Videla tam tri veci: náčrt starých múrov Uhrovského hradu, tenkú čiaru, ktorá mohla byť potok a znak veľkého stromu. Pri strome bol nakreslený malý krížik. Eva si potichu prečítala vetu napísanú na papieri.

„Der Schlüssel öffnet, was unter dem Stein schläft.“
Nemčina jej nerobí problém. Na škole ju mala rada.
„Kľúč otvára to, čo spí pod kameňom,“ preložila si.

Pozrela sa na kovový kľúč. Bol ťažký. Studený. Určite starý.

- Čo tu robíš? - povedala potichu sam pre seba.

Pomaly zložila mapu a vložila ju späť do krabice spolu s kľúčom. Krabicu vložila do batohu. Rozhodla sa vrátiť do dediny. Mala pocit, že o tom musí najprv popremýšľať. Postavila sa. A vtedy sa to stalo! Niečo prasklo! Tenká vetvička. Zvuk bol slabý, ale v lese ho bolo počuť jasne. Eva stuhla. Pomaly otočila hlavu smerom k stromom na okraji lúky.

- Haló? - povedala. Ticho. Len vietor v korunách stromov. Eva urobila pár krokov smerom k okraju lesa. - Je tam niekto?

Žiadna odpoveď. Možno je to srna, pomyslela si. Ale niečo jej na tom zvuku nesedelo. Zvieratá sa v lese pohybujú inak. Rýchlejšie. Ľahšie. Toto znelo inak. Eva ešte chvíľu stála. Potom pokrútila hlavou.

- Blbosť.

Otočila sa a začala kráčať späť na chodník. Netušila, že medzi stromami niekto naozaj stál. Asi päťdesiat metrov od lúky. Skrytý za starým smrekom. Muž. Mal tmavú bundu a na hlave čiapku. Držal v ruke malý ďalekohľad. Pomaly ho zložil z

očí. Pozoroval Evu už skoro desať minút. Videl, ako vytiahla krabicu. Videl aj mapu. A hlavne videl kľúč. Muž sa nepohol, len sledoval, ako Eva mizne medzi stromami. Keď už nebolo počuť jej kroky, vyšiel z úkrytu a vošiel na lúku. Prišiel presne na miesto, kde Eva sedela. Pozrel sa na zem. Tráva bola trochu rozhrnutá. Tu našla krabicu. Muž sa pomaly usmial.

- Tak predsa - povedal potichu. Potom vytiahol z vrecka mobil. Vytočil číslo. Chvíľu čakal. Na druhej strane sa niekto ozval.
- Ja - povedal muž.

Chvíľu počúval. Potom pokračoval:

- Máme problém. (Pauza) Nie. Nie polícia. - pozrel smerom k chodníku, kde zmizla Eva, - Niekto našiel krabicu.

Na druhej strane bolo ticho. Muž dodal:

- Žena. Asi miestna. - znova počúval. Potom prikývol, aj keď ho nikto nevidel:
- Áno.

Zložil telefón. Ešte chvíľu stál na lúke. Potom si kľakol na miesto, kde bola krabica zakopaná. Začal rukou prehrabávať zem. Možno tam zostalo ešte niečo. Ale nič nenašiel. Len mokru hlinu. Postavil sa a pozrel smerom k horám. K starým múrom Uhrovského hradu, ktoré sa skrývali niekde vysoko v lese.

- Takže sa to začalo - povedal ticho. Nasadil si čiapku hlbšie do čela, a pomaly sa vydal smerom k ceste. Smerom k dedine.

Medzitým Eva kráčala dolu lesom. Netušila, že ju niekto sledoval. Netušila ani to, že ten muž presne vedel, čo drží v batohu. A že už niekoľko rokov niekto hľadá poklad, ktorý bol ukrytý niekde v lesoch medzi Uhrovcom, Uhrovským Podhradím a kopcami okolo pamätníka. Lenže doteraz nikto nenašiel kľúč. A bez kľúča bol poklad len legenda. Teraz sa všetko zmenilo.

Keď Eva zišla z lesa, slnko už stálo vyššie. Cesta smerom do dediny bola prázdna. Na lúkach sa páslo niekoľko kráv a nad nimi krúžili vrany. Dedinka Uhrovské Podhradie bola malá a pokojná. Niekoľko domov, staré dvory, záhrady s jabloňami. Viac menej v strede dediny stála jediná krčma. “U kohúta” Eva bývala v Podhradí už skoro tri roky, a doteraz nevedela, prečo sa krčma volá u kohúta. Prešla popri autobusovej zastávke. Pri lavičke stál starý bicykel, opretý o tabuľu s cestovným poriadkom. Zastala na chvíľu. Rukou sa dotkla batohu. Krabica bola stále vnútri. Cítila ju tam. Ťažkú. Premýšľala, či má ísť rovno domov. Ale nakoniec

sa rozhodla inak. Vošla do krčmy. Vo vnútri bol polotieň. Staré drevené stoly, niekoľko stoličiek a pri bare malý televízor, ktorý potichu hral správy. Za pultom stál majiteľ krčmy.

- Ahoj, Eva! - povedal. Eva sa usmiala.
- Ahoj, Jaro!. - Sadla si k stolu pri okne. Krčmár prišiel k nej.
- Pivo? Či radšej kávu si dáš?
- Tentoraz kávu, prosím. - Jaro sa otočil smerom k baru, a Eva sa opýtala:
- Prečo si pomenoval krčmu, že “u kohúta”. Zaujíma ma, no.

Jaro sa len potichu usmial:

- Lebo Kohút je moje priezvisko.
- Aha.

Nejakú chvíľu bolo trápne ticho. Krčmár zmenil tému.

- Z lesa ideš?

Eva prikývla:

- Ako vždy.

Krčma bola skoro prázdna. Len pri jednom stole sedel starý muž. Sivé vlasy, hrubý kabát. Pred sebou mal pohár piva. Sedel trochu bokom, ale bolo jasné, že počúva rozhovor. Krčmár sa vrátil za pult. Eva pomaly miešala kávu. Stále myslela na krabicu. A na mapu. Po chvíli si všimla, že starý muž sa na ňu pozerá. Nepríjemne nie. Skôr zvedavo. Nakoniec vstal. Pomaly prišiel k jej stolu:

- Môžem? - spýtal sa.

Eva pokrčila plecami:

- Jasné.

Sadol si oproti nej.

- Bol som hore v lese - povedal.

Eva zdvihla obočie:

- A?

Starý muž sa mierne usmial

- Nie dnes, - napil sa piva - pred veľa rokmi.

Chvíľu bolo ticho. Potom povedal:

- Našla si niečo zaujímavé?

Eva stuhla.

- Prečo by som mala niečo nájsť?

Starý muž sa zasmial.

- Lebo tak sa vždy začínajú problémy.